

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13CoCsp/36/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319207169
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Radomský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8319207169.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Radomského a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a v JUDr. Martina Barana právnej veci žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, zapísaná v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. 542 097 902, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, 811 09 Bratislava, IČO: 47 258 713, zast. Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s. r. o., so sídlom Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, IČO: 47 234 547, proti žalovanej: X. G., S.. XX.XX.XXXX, M. C. XX, XXX XX A., zast. U. Z., S.. XX.XX.XXXX, N. M. A., o zaplatenie 1.537,62 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č. k. 7Csp/83/2019 - 75 zo dňa 13.02.2020, jednohlasne takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok.
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné ako súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„Súd žalobu zamietá.

Žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.“

2. Súd právne vec posúdil podľa ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 52 ods. 1-4, § 53 ods. 1-3, 9, § 54 ods. 1, 2, § 54a, § 100, § 101, § 103, § 559 ods. 1, 2, § 565 a § 879v Občianskeho zákonníka, § 261 ods. 6 písm. d), § 489, § 497, § 502 ods. 1, § 504, Obchodného zákonníka.

3. Súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalovanej bol poskytnutý úver na základe spotrebiteľskej zmluvy zo dňa 25.05.2015 vo výške 459,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť v 31 splátkach vo výške 20,82 eur mesačne, so splatnosťou prvej splátky dňa 15.06.2015. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovanej vyhlásil pôvodný veriteľ dňa 05.09.2016 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovanej splatný v celom rozsahu. Zároveň dňa 25.05.2015 bola uzatvorená zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty vo forme úverového rámca do výšky 5.000,- eur na financovanie spotrebného tovaru a súčasne záväzok žalovanej poskytnutý revolvingový úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami formou dohodnutých mesačných splátok. Žalovaná za dobu trvania úverového vzťahu vyčerpala z poskytnutého úverového rámca peňažné prostriedky v celkovej výške 983,80 eur tak, že 950,- eur čerpala výbermi hotovosti z bankomatov, prevodom na svoj

účet a 33,80 eur predstavujú poplatky, ktoré veriteľ účtoval v súlade s úverovou zmluvou ako súčasť úverovej istiny. Napriek zmluvne dohodnutým splátkam poskytnutého úveru uhradila žalovaná do dňa podania žaloby sumu 150,- eur. Dňa 15.09.2016 veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovanej splatný v celom rozsahu. Ku dňu vyhlásenia okamžitej splatnosti spotrebiteľského úveru bola žalovaná preukázateľne po dobu dlhšiu ako tri mesiace v omeškaní so splátkou splatnou dňa 15.06.2016 a ku dňu vyhlásenia okamžitej splatnosti revolvingového spotrebiteľského úveru bola žalovaná preukázateľne po dobu dlhšiu ako tri mesiace v omeškaní so splátkou splatnou dňa 10.06.2016. Žaloba vo veci bola podaná na súde dňa 27.08.2019, teda za účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka, a preto súd skúmal, či v konaní nie je uplatnený premlčaný nárok. V prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada, nie od okamihu predčasného splatenia. Keďže ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka tou splátkou, pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh v zmysle ust. § 103 Občianskeho zákonníka. V prejednávanej veci zo zmluvy vyplýva, že splátky sú zročné k 15. dňu kalendárneho mesiaca a splátky podľa zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere boli zročné k 10. dňu v mesiaci.

4. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že veriteľ celý dlh v prípade spotrebiteľského úveru zosplatnil ku dňu 05.09.2016 pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 15.06.2016 a v prípade revolvingového spotrebiteľského úveru celý dlh zosplatnil ku dňu 15.09.2016 pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 10.06.2016. Týmto dňom začína plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovanému. Trojročná premlčacia doba zosplatneného zvyšku dlhu tak uplynula najneskôr 15.06.2019 v prípade spotrebiteľského úveru a 10.06.2019 v prípade revolvingového spotrebiteľského úveru. Nárok na úroky a úroky z omeškania ako akcesorický nárok na príslušenstvo k hlavnému záväzku pritom podlieha premlčaniu ako záväzok hlavný. Žalobca v danom spore podal žalobu až dňa 27.08.2019, teda v tom čase bol už jeho nárok nepochybne premlčaný. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co/161/2018. Súd poukázal aj na obdobný právny názor vyjadrený v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/410/2016 zo dňa 21.09.2017, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/26/2017 zo dňa 28.06.2018, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/65/2019 zo dňa 19.06.2019, Okresného súdu Partizánske sp. zn. 6Csp/263/2017 zo dňa 28.02.2018, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/410/2016 zo dňa 21.09.2017, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/256/2018 zo dňa 20.02.2019, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/288/2016 zo dňa 15.05.2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/248/2018 zo dňa 31.01.2019, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/45/2017 zo dňa 28.01.2018 a Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/59/2019 zo dňa 26.03.2019. Nakoľko v danom spore vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalobca v konaní voči žalovanej uplatnil nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorý je premlčaný a tento v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka už nemožno vymáhať, a to ani v súdnych konaniach, preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP a nakoľko žalovanej v súvislosti s týmto konaním žiadne trovy nevznikli, súd nárok na ich náhradu nepriznal.

6. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca namietajúc, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca sa nestotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie v tom, že by premlčacia doba mala začať plynúť od 15.06.2016, resp. od 10.06.2016. Žalobca má za to, že z § 565 Občianskeho zákonníka vyplýva, že pri plnení dlhu v splátkach vzniká veriteľovi právo na zosplatnenie dlhu v celej výške len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Na § 565 Občianskeho zákonníka nadväzuje § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka s požiadavkou na povinnosť upozorniť spotrebiteľa na možnosť zosplatnenia dlhu. Konajúci súd nemohol mať za preukázané mimoriadne zosplatnenie celého dlhu, keďže zasielané výzvy ani doručky preukazujúce ich prípadné doručenie neboli súdu predložené. V prípade nepreukázania splnenia podmienok na mimoriadne zosplatnenie dlhu tak súd nemohol mať za to, že by došlo k splatnosti celého dlhu z dôvodu neuhradenia mesačnej splátky, a že od tohto dátumu by mala plynúť trojročná premlčacia doba. Z dôvodu, že z dôkazov vykonaných v konaní nemohol súd dospieť k záveru o zročnosti celého dlhu, je potrebné v zmysle prvej vety § 103 OZ vychádzať z toho, že premlčacia doba sa počíta odo dňa zročnosti jednotlivých splatných splátok samostatne. V prípade, ak sa dlh nestal splatný v celom rozsahu, jednotlivé splátky sa stávali splatnými postupne. Preto považuje žalobca svoj nárok za uplatnený v

zákonnej trojročnej premlčacej lehote minimálne v rozsahu sumy 853,88 eur s prísl. predstavujúcu istinu oboch úverov splatnú po 15.09.2016, resp. 10.09.2016 spolu s úrokom z omeškania. Navrhol, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

7. Žalovaná sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrila.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), v zmysle zásad ust. § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konania mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasledujúce CSP bez nariadenia pojednávania (§ 380 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie.

10. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

11. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

12. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

13. V prejednávanej veci bolo nepochybné preukázané, že žalobca a žalovaná uzavreli 12.12.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere a zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydání kreditnej karty, ako aj rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb. Ide nepochybné o zmluvy spotrebiteľského charakteru, nakoľko žalobca vystupoval pri uzatváraní predmetných zmlúv ako dodávateľ (poskytovateľ úveru) a žalovaná ako spotrebiteľ (dlžník predmetného úveru). Ide teda o zmluvu nepochybné spadajúcu pod režim § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka a nasl., ako aj § 1 ods. 3 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia predmetnej úverovej zmluvy. Taktiež bolo preukázané, že listom zo dňa 13.09.2016 žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 05.09.2016.

14. Pokiaľ ide o mimoriadnu splatnosť úveru vyhlásenú ku dňu 05.09.2016, treba konštatovať, že táto okolnosť nezakladá plynutie premlčacej lehoty uvedenej v § 101 Občianskeho zákonníka od tohto momentu, teda od zosplatenia predmetného úveru - dlhu. Rozhodujúcou okolnosťou, z ktorej z hľadiska právneho posúdenia je potrebné v prejednávanej veci vychádzať, je ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

15. Z uvedeného vyplýva, že samotné vyhlásenie predčasnej splatnosti celého úveru je deklarováním okolnosti, že dlh sa stal splatným v celom rozsahu, avšak dôvodom tejto okolnosti je nesplatenie určitej splátky a od momentu jej splatnosti začína plynúť aj premlčacia doba.

16. Premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom (oprávnenie veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky), ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva. V spotrebiteľských vzťahoch

§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka až po trojmesačnom omeškaní. V tejto časti je toto ustanovenie tzv. lex specialis k § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri pôžičke splácanej mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, stanú sa následne splatné najmenej dve ďalšie splátky. V takom prípade by veriteľ z takejto spotrebiteľskej zmluvy nikdy nemohol uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka, čo by však bolo v podstate v rozpore s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom boli zročné ďalšie splátky. Ako bolo vyššie naznačené, táto okolnosť však nemá vplyv na plynutie premlčacej doby. Treba zdôrazniť, že ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nedošlo k novelizácii § 103 Občianskeho zákonníka, a preto aj v prípade spotrebiteľských zmlúv premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada a nie od okamihu predčasného splatenia.

17. Ako správne zistil súd prvej inštancie v prejednávanej veci sa v dôsledku upozornení žalobcu zo dňa 13.09.2016 stal splatný celý dlh v dôsledku nezaplatenej splátky so splatnosťou dňa 15.06.2016, resp. 10.06.2016. Ako správne konštatuje súd prvej inštancie, od uvedeného dňa, t.j. 15.06.2016, resp. 10.06.2016 začala plynúť trojročná premlčacia lehota na uplatnenie predmetných nárokov na súde a uplynula 15.06.2019, resp. 10.06.2016 (§ 101 a § 103 Občianskeho zákonníka). Žaloba však bola podaná na súde dňa 28.08.2019, teda po uplynutí uvedenej premlčacej lehoty.

18. Nemožno akceptovať ani argumentáciu žalobcu spočívajúcu v tom, že mu mali byť priznané aspoň splátky, ktorých splatnosť nastala po vyhlásení predčasnej splatnosti predmetného dlhu, nakoľko tento dlh ako celok sa stal splatným už s účinnosťou od 15.09.2016, resp. 10.09.2016. Preto požiadavku na zaplatenie splátok splatných po mimoriadnom zosplatení úveru nie je možné akceptovať a považovať argumentáciu žalobcu v tomto smere za správnu.

19. Správne preto postupoval súd prvej inštancie pokiaľ žalobu v prejednávanej veci zamietol. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok vo veci samej vrátane správneho výroku o trovách konania ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

20. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovaná bola úspešná, no v priebehu odvolacieho konania jej žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalobcovi ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).